

Obsah

Předmluva	IX
-----------------	----

Úvod	XI
------------	----

Seznam použitých zkratk	XV
-------------------------------	----

ČÁST I.

Teoreticko-metodologické otázky	1
---------------------------------------	---

1. Teorie optimálních měnových oblastí – analýza nákladů

spojených s členstvím v měnové unii	3
1.1 Tradiční teorie optimálních měnových oblastí	4
1.2 Rozdíly v preferencích národních autorit: krátkodobá Phillipsova křivka – inflace, nebo nezaměstnanost?	18
1.3 Institucionální rozdíly na trzích práce (chování odborů při mzdových vyjednáváních)	23
1.4 Rozdíly v právních a finančních systémech	26
1.5 Různá tempa ekonomického růstu	27
1.6 Institucionální rozdíly na trzích práce (stupeň centralizace odborů) . . .	31
1.7 Rozdíly v právních a finančních systémech	32
1.8 Jak významné jsou rozdíly v dynamice ekonomického růstu?	34
1.9 Nominální a reálné znehodnocení měny – jde o účinný nástroj obnovení konkurenceschopnosti a rovnováhy platební bilance?	35
1.10 Znehodnocení měny jako nástroj úpravy rozdílných preferencí národních autorit	42
1.11 Produktivita a inflace – Balassa-Samuelsonův efekt	47
1.12 Věrohodnost národních autorit a efektivnost makroekonomických politik	49
1.13 Náklady členství v měnové unii a otevřenost ekonomik	58
Závěr	61
Literatura a prameny ke kapitole 1	66

2. Přínosy spojené se členstvím v měnové unii 71 |

2.1 Eliminace transakčních nákladů	73
2.2 Transparentnost cen	78
2.3 Přínosy spojené s eliminací kurzového rizika	84
2.4 Měnová unie a ekonomický růst	90

2.5	Měnová unie, růst vzájemného obchodu a ekonomický růst	92
2.6	Přínosy spojené s členstvím v měnové unii a otevřenost ekonomiky	96
2.7	Další nepřímé přínosy související s členstvím v HMU	97
	Závěr	101
	Literatura a prameny ke kapitole 2	102
3.	Náklady vs. přínosy: endogenita procesu ekonomické a měnové integrace	105
3.1	Náklady a přínosy – grafická analýza	105
3.2	Přínosy a náklady v dlouhém období: Je eurozóna optimální měnovou oblastí?	117
3.3	Hypotéza endogenity procesu ekonomické a měnové integrace	118
3.4	Empirické testování hypotézy endogenity procesu ekonomické integrace	121
3.4.1	Vývoj sladění hospodářských cyklů EU-15	122
3.4.2	Sladění hospodářských cyklů v rozšířené EU	128
3.5	Endogenní povaha synchronnosti hospodářských cyklů v procesu hospodářské a měnové integrace: další empirické studie	132
	Závěr	134
	Literatura a prameny ke kapitole 3	141
4.	Asymetrické šoky a jejich význam v měnové unii	145
4.1	Význam výskytu a působení asymetrických šoků v měnové unii	146
4.2	Asymetrie šoků, typologie, proces šíření a přizpůsobení v tržní ekonomice	153
4.2.1	Dopady německého sjednocení: poptávkový šok	156
4.2.2	Negativní nabídkový šok a jeho vyrovnání ve Švýcarsku a Spojeném království	158
4.3	Faktory výskytu a působení asymetrických šoků a adaptace na tyto šoky	163
4.3.1	Sladění hospodářských cyklů	163
4.3.2	Mobilita pracovních sil	166
4.4	Empirie asymetrických šoků: podobnost poptávkových a nabídkových šoků kandidátských a členských zemí eurozóny	170
4.4.1	Aktuální podobnost poptávkových a nabídkových šoků v kandidátských a členských zemích eurozóny	173
4.4.2	Endogenní povaha podobnosti poptávkových a nabídkových šoků v procesu hospodářské a měnové integrace	177
	Závěr	182
	Dodatek kapitoly: Předpoklady modelu dekompozice šoků dle Bayoumiho a Eichengreena v modelu AS – AD	183
	Literatura a prameny ke kapitole 4	185

ČÁST II.

Vývoj HMU v rámci evropského integračního procesu	189
5. Historie měnové integrace v Evropě	191
5.1 Počátky měnové spolupráce	192
5.2 Rozvoj měnové integrace	193
5.2.1 Nové iniciativy	194
5.2.2 Wernerova zpráva	195
5.2.3 Had v tunelu	197
5.2.4 Evropský měnový systém	201
5.3 Cesta k jednotné měně	208
5.3.1 Delorova zpráva	209
5.3.2 Smlouva o Evropské unii	211
5.3.3 Realizace projektu společné evropské měny – budování HMU	214
Závěr	220
Literatura a prameny ke kapitole 5	221
6. Konvergenční kritéria a jejich plnění novými členskými zeměmi EU ...	225
6.1 Konvergenční kritéria	226
6.1.1 Vymezení konvergenčních kritérií	226
6.1.2 Důvody existence konvergenčních kritérií	232
6.2 Stav v nových členských státech	240
6.3 Pohled vstupující země	247
Závěr	248
Literatura a prameny ke kapitole 6	249
7. Důvody nečlenství Švédska, Dánska a Spojeného království v hospodářské a měnové unii	253
7.1 Spojené království Velké Británie a Severního Irska (UK)	255
7.2 Severské země	276
7.2.1 Dánsko	279
7.2.2 Švédsko	287
Závěr	296
Literatura a prameny ke kapitole 7	297
8. Evropská centrální banka a její monetární politika	303
8.1 Právní zakotvení a institucionální struktura ESCB a ECB	304
8.2 Cíle a rozhodovací struktura ESCB	313
8.3 Plnění cílů ESCB	324
8.4 Nezávislost a odpovědnost Evropské centrální banky	335
8.5 Nástroje monetární politiky ESCB	338
8.6 Monetární politika ECB v prostředí hospodářské a měnové unie ...	347

8.7 Bankovní dohled nad finančními institucemi	355
8.8 Pozice ČNB v přípravě ČR na členství v HMU	356
8.9 Budoucnost ECB a její monetární politiky	358
Závěr	360
Literatura a prameny ke kapitole 8	361
9. Federální rozpočet a měnová unie – fiskální politika a měnová unie	365
9.1 Federální rozpočet a měnová unie	366
9.1.1 Důvody (de)centralizace	366
9.1.2 Stabilizace a rozpočet EU	368
9.1.3 Analýza struktury výdajů vybraných federálních rozpočtů	374
9.1.3.1 Švýcarsko	375
9.1.3.2 Spolková republika Německo	376
9.1.3.3 Spojené státy americké	377
9.1.3.4 Rozpočet EU	379
9.2 Fiskální politika a měnová unie	383
9.2.1 Fiskální politika a teorie optimálních měnových oblastí	384
9.2.2 Fiskální politika v HMU – Pakt stability a růstu	391
9.2.3 Přijetí Paktu stability a růstu	393
9.2.4 Formální architektura Paktu stability a růstu	395
9.2.5 Evropský soudní dvůr ve sporu Rady a Komise	401
9.2.6 Reforma Paktu stability a růstu	406
Závěr	412
Literatura a prameny ke kapitole 9	412
10. Harmonizace daňových soustav EU	417
10.1 Legislativní vymezení daňové harmonizace v právu ES/EU	417
10.2 Harmonizace nepřímého zdanění	421
10.2.1 Daň z přidané hodnoty	425
10.2.2 Akcízy	429
10.2.3 Akcíz z energetických produktů a elektrické energie	431
10.2.4 Akcíz z alkoholu a alkoholických nápojů	432
10.2.5 Akcíz z tabáku a tabákových výrobků	434
10.3 Harmonizace přímého zdanění	435
10.3.1 Legislativa v oblasti korporativního zdanování	439
10.3.2 Harmonizace zdanování osobních příjmů	442
10.4 Daňová harmonizace, nebo daňová soutěž?	443
10.5 Daňová harmonizace a možné zdroje rozpočtu Evropské unie	449
10.5.1 Akcízy	449
10.5.2 Daň z osobních příjmů	450
10.5.3 Daně z příjmů korporací	452
Závěr	454
Literatura a prameny ke kapitole 10	454

11. Role eura v rámci světového měnového systému	459
11.1 Soutěž mezi měnami	459
11.2 Výhody plynoucí ze světové měny	467
11.3 Současná pozice eura na mezinárodních trzích a ve třetích zemích	469
11.3.1 Euro na mezinárodních trzích – mezinárodní obchod	469
11.3.2 Euro na mezinárodních trzích – mezinárodní devizové trhy	473
11.3.3 Postavení eura na mezinárodních trzích – mezinárodní dluhopisové a úvěrové trhy	476
11.3.4 Pozice eura ve třetích zemích – využití zahraničními centrálními bankami	480
11.3.5 Pozice eura ve třetích zemích – substituční měna	481
Závěr	482
Literatura a prameny ke kapitole 11	483
12. Integrace finančních a kapitálových trhů eurozóny	485
12.1 Historický vývoj	488
12.1.1 Volný pohyb kapitálu	489
12.1.2 Volný pohyb služeb – jednotný trh s finančními službami	490
12.1.3 Integrace finančních trhů – způsoby měření	497
12.2 Peněžní trh	500
12.3 Akciové trhy	502
12.4 Dluhopisové trhy	511
12.5 Maloobchodní finanční trhy	515
Závěr	516
Literatura a prameny ke kapitole 12	518
Závěr	521
Literatura a prameny	526
Rejstřík	527